

Książ w obleżonym Alkazarze Cała armia niemiecka

Madryt zbombardowany przez powstańców wysłucha przemówienia Hitlera

MADRYT, 12. 9. Ks. Camarasa, który udał się wczoraj do Alkazaru, wyszedł stamtąd po 2 godzinach i odbył niezwłocznie rozmowę z dowódcą wojsk rządowych, oblegających Alkazar. Książ ten odprowadził w Alkazarze mszę św. i ochrzcił dwoje dzieci i udzielił komunii kilku osobom. W wypełnieniu misji, powierzonej mu przez władze rządowe, książ zwrócił się do obleżonych, aby pozwolili wyjść kobietom, dzieciom, starcom i zakładnikom. Dowódca powstańców płk. Moscardo odmówił kategorycznie, oświadczając, iż wszyscy oni w Alkazarze mają zabrać się nocą dla powzięcia ostatecznej decyzji.

Książ Camarasa dodał, iż Alkazar w środku przedstawia widok o wiele bardziej smutny, niż wyobraźnia ludzka może sobie przedstawić. Zwłoki poległych leżą nie pogrzebane.

MADRYT, 12. 9. Prasa donosi, że obrońcy Alkazaru odbyli w nocy naradę, podczas której postanowiono ewakuować stopniowo kobiety i dzieci. Prasa madrycka zapewnia, że wojska rządowe oszczędzą życia kobietom i dzieciom.

12.000 UCHOŹDZCÓW

PARYŻ, 12. 9. Według wiadomości nadeszłych z nad granicy, w mieście Puigcerda komitet anarchistyczny dokonał stracenia 29 wybitnych osobistości, po wydaniu łącznego wyroku o rzekomym spisku faszystowskim.

„L'intransigeant“ donosi, że liczba uchodźców hiszpańskich, którzy schronili się do Francji, wynosi 12.000 ludzi. W ciągu najbliższych godzin oczekiwane jest przybycie 2.000 uciekinierów z San Sebastian.

BOMBARDOWANIE MADRYTU

SEWILLA, 12. 9. Radiostacja powstańców komunikuje: W obszarze Talavera wojska narodowe

stoczyły walkę z ostatnim oddziałem rządowym, operującym na tamtym froncie, który pozostawił 360 zabitych, 300 karabinów, 3 karabiny maszynowe, haubice i lazaret.

Z Madrytu donoszą, że przybyły tam silne oddziały katalońskie. W tonie rządu panują niesnaski. Rząd traci wszelki autorytet. Lotnictwo narodowe ponownie bombardowało obiekty wojskowe w stolicy. W zbombardowanych koszarach poniosło śmierć 250 milicjantów. Na dworach kolejowych powstała panika. Lotnictwo rządowe nie stawia oporu samolotom narodowym, bombardującym Madryt.

Na froncie katalońskim wojska rządowe poniosły klęskę pod Teruel. Wojska narodowe zdobyły m. San Ramon, przy czym milicjanci stracili 200 zabitych. Front na Sierra Guadarrama ustabilizował się. Sytuacja na ogół jest pomyślna dla wojsk narodowych. W ciągu ostatnich walk wojska rządowe miały stracić 560 zabitych oraz wielu rannych, w tym dużo oficerów.

Źródła powstańcze donoszą poza tym, że rząd madrycki nieustannie wysyła złoto zagranicę. Wczoraj wysłało 250 kg.

WALKI W POWIETRZU

VALLADOLID, 12. 9. Eskadry samolotów powstańczych zbombardowały San Sebastian, Santander, Walencję, Cartagenę, Malagę, obiekty wojskowe na północ od Kordoby oraz miejscowość Retarres koło Madrytu. 7 samolotów rządowych zostało strąconych w okolicach Talavera, trzy zaś na froncie północnym.

LONDYN, 12. 9. „Times“ zamieszcza doniesienie swego korespondenta z Walencji, który podaje, że w tych dniach przybyło do Walencji 50 lotników cudzoziemców, w tym 3 Anglików i 20 Francuzów. Lotnicy współpracu-

ją przy formowaniu eskadr rządowych.

HENDAYE, 12. 9. (PAT.). Według niepotwierdzonych jeszcze wiadomości oddziały broniącej San Sebastian zostały rozbite.

Wojska rządowe rozpoczęły ewakuację.

Polonizowanie nazw polskich

Perfidne alarmy niemieckie

Jak wiadomo, władze Polskiego Związku Zachodniego na Śląsku przeprowadzają celową akcję, przywracania zniekształconym przez władze zaborcze nazwom i nazwiskom pierwotnego polskiego brzmienia. W związku z tym oficjalna agencja prasowa w Niemczech „Deutsches Nachrichten-Büro“ alarmuje opinię niemiecką o akcji P. Z. Z., której wynikiem ma być „spolonizowanie“ 80 tys. nazwisk „niemieckich“ na Śląsku. Agencja ta wskazuje przy tym na równocześnie prowadzoną akcję nadawania polskich nazw kopalniom i szybom, które

NORYMBERGA, 12. 9. W ciągu soboty odbyły się w Norymberdze obrady naczelnego zarządu organizacyjnego partii, apel młodzieży hitlerowskiej przed kanclerzem Hitlerem, doroczna sesja „Arbeitsfrontu“, widowiska sportowe i zabawy ludowe pod egidą

organizacji „Kraft durch Freude“, oraz dalsze obrady kongresu partyjnego.

Na posiedzeniu kongresu partyjnego przemawiał minister sprawiedliwości dr. Frank, charakteryzując zasady narodowo-socjalistycznej polityki prawnej, oświad-

czając, iż Trzecia Rzesza od początku dąży do przebudowy ustawodawstwa. Interesujące jest m. in. zapatrywanie mówcy, że „norma prawna nie może zawierać więcej autorytetu, niż posiada go państwo, które normę wydało. Stabe państwa mają słabe prawa. Siła jest „życiem prawa“. Końcowy ustęp mowy poświęcony był krytyce stosunków prawnych w Rosji sowieckiej.

Następny mówca dr. Dietrich mówił o zadaniach prasy w państwie narodowo-socjalistycznym. Mówca przeciwstawił jednolitą ideologię prasy niemieckiej z jednej strony prasie liberalnej, z drugiej zaś — prasie w Rosji sowieckiej. Cechą prasy narodowo-socjalistycznej — mówił Dietrich — jest dziennik, jako łącznik duchowy i przekonywujący wyraz wspólnoty narodu. Mówca scharakteryzował dziennikarstwo w Rosji w tonie najwyższego potępienia i ironii. Krytyka ta wypełniła większą część jego przemówienia.

Na ogół sobota w Norymberdze nie przyniosła rewelacji. Z dużym zainteresowaniem oczekują natomiast niedzieli i poniedziałku. W niedzielę odbędzie się apel S. A., S. S. i korpusu zmotywowanego partii, w poniedziałek — wielki przegląd wojsk. Na obu tych uroczystościach zabierze głos kanclerz Hitler. Już dziś ukazał się rozkaz, by wszyscy wojskowi w całej Rzeszy, którzy nie są obecni w Norymberdze, słuchali poniedziałkowej mowy kanclerza przez radio.

Król Edward odwiedził bankiera Rotszylda

WIEDEN, 12. 9. — Król Edward VIII wczoraj wieczorem był w operze, dziś rano udał się na spacer w środowisku, czyniąc zakupy. Następnie był w Golf-Clubie w miejscowości Lainz. Po południu król powtórnie odwiedził prof. Neumana. Wieczorem na jego cześć odbyło się przyjęcie w poselstwie brytyjskim. Wyjazd króla przewidziany jest jutro wieczorem do Zurychu, skąd odleci na samolotem do Anglii.

W wiedeńskich kołach żydow-

skich komentują z zadowoleniem wizytę króla u barona Rotschilda.

LONDYN, 12. 9. „News Chronicle“ zaznacza, że wizyta króla Edwarda w państwach bałkańskich i Europy środkowej posiada doniosłe znaczenie. Król zdołał przywrócić zaufanie w prestiż Wielkiej Brytanii, który zmniejszył się po wydarzeniach abisyńskich. Poza tym król podłożył podwaliny nowego porozumienia angielsko-tureckiego, które osłabi przyjaźń turecko-sowietką.

Ploną chaty żydowskie

Arabowie giną w walce z Anglikami

JEROZOLIMA, 12. 9. Policja wspomagana przez oddziały wojska przeprowadziła dziś we wsi Lubyja a w pow. nazareńskim rewizję, poszukując powstańców arabskich. Aresztowano 26 Arabów pod zarzutem udzielania powstańcom czynnej pomocy. Uzbromiony Arab, który usiłował uciec, został zastrzelony.

Palestyńska fabryka potasu na południe od Morza Martwego była wczoraj ostrzeliwana przez powstańców przy czym jeden robotnik arabski i jeden żydowski

zostali ranni. Napastników nie wykryto.

4 chaty żydowskie w dzielnicy Szapiro w Tel-Awiewie zostały podpalone i spłonęły doszczętnie. Do mieszkańców, których straż ognia ewakuowała, niewykryci sprawcy oddali kilka strzałów, nie raniąc jednak nikogo.

Niedaleko wzgórzy Karmel w okolicach Haify doszło do utarczki między Arabami a wojskiem brytyjskim. Zabity został jeden sierżant armii brytyjskiej oraz 5 Arabów.

Armia afrykańska

na straży włoskie Etiopii

RZYM, 12. 9. — Agencja Stefani podaje: Nowa organizacja wojskowa dla Włoskiej Afryki Wschodniej przewiduje 17 brygad wojsk kolonialnych, złożonych każda z 4 batalionów. Wojska metropolii reprezentowane będą w nowej dywizji, zwanej „Grenadierzy sabaudzcy“, która niebawem będzie utworzona. Jej miejscem postoju będzie Addis Abeba. Armia afrykańska składać się będzie z 13-tu batalionów czarnych koszul oraz z oddziałów artylerii, saperów i innych służb. Ogółem armia we wschodniej Afryce włoskiej będzie 2000 oficerów w czynnej służbie, 500

oficerów zapasowych, 1800 podoficerów, 20.000 żołnierzy z metropolii, 40.000 żołnierzy kolonialnych i 12.000 zwierząt pociągowych. Ogółem więc siły, liczące 64.300 ludzi na terytorium 6 razy większym od Włoch, można uważać za dość ograniczone.

Poza armią kolonialną zostanie zainstalowana 150-tysięczna armia zmilitaryzowanych robotników. Będą oni pracowali przedewszystkiem przy budowie dróg, przy czym zostaną z nich sformowane oddziały „milicji specjalnej“, które będą umundurowane i uzbrojone.

WTOREK 15 b. m.

NASTĄPI OTWARCIE **ORÓBLEM** GABINETY — BARU pod „Mazowiecka 14, tel. 261-89

Italia zawiera nowe układy handlowe

RZYM, 12. 9. (PAT.). Na posiedzeniu rady ministrów, minister spraw zagr. Ciano zdał sprawę z rezultatów rokowań, nawiązanych z krajami sankcyjnymi, natychmiast po uchyleniu sankcji, celem przywrócenia stosunków handlowych. Zawarto już układy z Francją, Grecją, Turcją, Norwegią, Czechosłowacją i Szwecją. Niezwłocznie będzie podpisany układ z Polską. Rokowania są prowadzone z szeregami innych krajów. Zostały zawieszone rokowania

z Holandią, wskutek nie zrozumienia konieczności włoskich przez delegację holenderską. Również zawieszono rokowania z W. Brytanią, która wedle ministra Ciano, domagała się poświęcenia globalnej wartości eksportu włoskiego na spłatę należności brytyjskich „zamrożonych“ we Włoszech. Zerwano rokowania z Sowieci, ponieważ Włochy nie mogły zgodzić się na utrzymanie dodatniego bilansu stosunków włosko - sowieckich na korzyść Sowieci.

Konferencja gospodarcza u p. wicepremiera

Wicepremier Kwiatkowski zwołał na dzień 15 i 16 września specjalną konferencję informacyjną dla omówienia najważniejszych zagadnień finansowo - gospodarczych. Na konferencję zostało zaproszonych 40 osób ze świata gospodarczego, sfer rządowych — nadto wybitni ekonomiści.

W pierwszym dniu konferencji wygłoszone będą referaty: wiceministra T. Grodyńskiego o sytuacji budżetowej, dyr. J. Lubowickiego o sprawach podatkowych, nacz. W. Domanieckiego o sytuacji na rynku pieniężnym, dyr. Cz. Borowskiego o rolnictwie, dyr. Cz. Pechego o sytuacji w przemyśle i handlu, wreszcie politykę inwestycyjną omówi dyr. W.

Martin.

W drugim dniu odbędzie się dyskusja nad omówionymi w referatach zagadnieniami, po czym wicepremier Kwiatkowski zamknie konferencję. Jak utrzymują w sferach miarodajnych, konferencja nosi charakter jakby zbiorowej audyencji u kierownika rządowej polityki gospodarczej.

Zaproszeni zostali na nią ci przedstawiciele świata gospodarczego, którzy w swoim czasie wyrazili chęć przedyskutowania z p. wicepremierem szeregu problemów gospodarczych. Dlatego też będzie to tylko ocena sytuacji, wygłoszona w referatach, a następnie dyskusja. Żadne rezolucje i uchwały nie będą podjęte.

Komitety opieki nad młodzieżą dla prowadzenia akcji dożywiania dzieci szkolnych

Ministerstwo Opieki Społecznej zatwierdziło statuty powstających obecnie na terenie całego kraju specjalnych Komitetów Opieki nad Młodzieżą. Instytucje takie powstaną na terenie wszyst-

kich powiatów. Będą one miały na celu prowadzenie akcji dożywiania dzieci szkolnych i zaopatrywania ich w odzież, książki i pomoce szkolne.

Odebranie debitu paryskim pismom Komunistycznym i pornograficznym

Min. Spraw Wewnętrznych odebrało debit w Polsce paryskiemu

tygodnikowi politycznemu „Vu“ za propagandę na rzecz komunizmu i gloryfikowanie ustroju Rosji Sowieckiej.

„Prudential“ likwiduje oddziały

W dniach najbliższych nastąpić ma likwidacja oddziałów Towarzystwa Ubezpieczeń „Prudential“. Czynności zlikwidowanych oddziałów przejąć ma centrala tego towarzystwa w Warszawie. Likwidacja oddziałów Towarzystwa Ubezpieczeń „Prudential“ dowodzi, iż na polu ubezpieczeniowym panuje w Polsce obecnie bardzo poważny kryzys.

Równocześnie Min. Spraw Wewnętrznych odebrało debit 6-ciu paryskim tygodnikom pornograficznym z „Paris Magasin“ na czele.

Podróżuj samolotem

50.000 ZŁ. na № 115362
5.000 ZŁ. na № 102418
padło w kolekturze J. HAŁADEJOWEJ p. f.

„SZUKASZ SZCZĘŚCIA?“

— WSTĄP NA CHWILĘ!

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 68 i oddziały
Pozostałe losy IV klasy są jeszcze do nabycia

NAUKA PISANIA NA MASZYNIE

G. GERLACH

WARSZAWA, OSSOLIŃSKICH 4, tel. 601-77

„Polska reprezentuje słowiańszczyznę katolicką“

PRAGA, 13. 9. Z Bratisławy donoszą: „Slovak“ przynosi na naczelnym miejscu tekst listu pasterskiego biskupów polskich, wydanego z okazji synodu plenarnego w Częstochowie.

„Słoweńska Pravda“ pisząc o synodzie episkopatu polskiego w Częstochowie stwierdza, że Polska jest jedynym państwem katolickim, gdzie katolicyzm jest nie tylko formalnie religią państwową, lecz gdzie zasady katolickie przejawiają się również w życiu codziennym narodu. Pismo wspomina o Częstochowie i Ostrej Bramie, gdzie setki tysięcy pielgrzymów świadczą o głębokiej religijności ludu polskiego.

Polska przeszła przez jarzmo niewoli i dlatego ma dziś wiele trudności, które jednakże pokonywa. W państwie polskim od ołtarzy promieniuje potężna wola do pracy, nie też dziwnego, że Polacy odgrywają dziś tak ważną rolę w historii Europy.

„Bardzo się cieszymy“, — kończy pismo, — że posiadamy w swym sąsiedztwie tak potężne państwo, w którym decydującą rolę odgrywają zdrowy nacjonalizm i głębokie przekonania religijne. Polska reprezentuje dziś Słowiańszczyznę katolicką i tworzy mur przeciwko ekspansji bolszewickiej.“

Portugalia sprzyja powstańcom hiszpańskim

LONDYN, 12. 9. W kołach dyplomatycznych podkreślają, że demarche posła brytyjskiego w Lizbonie u rządu portugalskiego była bardzo energiczna. Chodzi o skłonienie Portugalii do udziału w komitecie koordynacyjnym w sprawie nie mieszania się do spraw hiszpańskich. W politycznych kołach angielskich oświad-

czają, iż wobec coraz bardziej sta nowczych żądań kolonialnych Niemiec są silne podstawy do utrzymania więzów tradycyjnego sojuszu i wyrażają nadzieję, że wysiłki rządu brytyjskiego uwieńczone zostaną powodzeniem.

LIZBONA, 12. 9. Według wiadomości z Madrytu, w czasie przenoszenia agent ambasad portugalskiej do Alicante doszło do poważnego zajścia. Do ambasad wtargnął oddział milicji, a gdy jeden z funkcjonariuszy hiszpańskich ambasad usiłował przeciwstawić się, został aresztowany i zainwazowany rozstrzelany. Milicjanci zagadali od charge d'affaires wydania dokumentów ambasad, a wobec odmowy siłą wdarli się do biur.

LIZBONA, 12. 9. Wbrew kursującą zagranicą pogłoskom w Lizbonie nie doszło do żadnych zaburzeń. Nawet w czasie poskramiania buntu na dwóch okrętach wojennych, praca w porcie szła normalnie. Według kół urzędowych bunt pomógł raczej rządowi. Z punktu widzenia dyplomatycznego był on ilustracją do zastrzeżeń, sformułowanych przez rząd portugalski wobec paktu o nie mieszaniu się do spraw Hiszpanii.

Z zachęty

W sobotę o godz. 12 w południe otwarte zostały w Zachęcie wystawy wrześniowe przy udziale licznie zebranej publiczności.

Salę im. Prezydenta Narutowicza zajmuje urzędzona pod protektorem p. premiera gen. Stawoj-Składkowskiego wystawa szkiców rekonstrukcyjnych dawnych zamków i miast obronnych z okresu przed najazdem szwedzkim w XVII w. Rysunki te stawiają nam przed oczyma ówczesny wygląd „kudziejskich zamków zachodniej Polski z których obecnie przeważnie pozostały ruiny, lub tylko fundamenty.

W innych salach znajdują się: wystawa jubileuszowa pięknych rzeźb Józefa Jasińskiego, interesująca kolekcja obrazów, grafik, i rzeźb. Grupy Plastyków Pomorskich, wystawy zbiorowe dwóch malarzy z Nowego Sącza — świętego portrecisty Bolesława Barbackiego i znanego już w Warszawie pejzażyście Antoniego Suchanki, wreszcie kolekcje drzeworytów Marii Dunin, Zygmunta Dunina i Kazimierza Wiszniewskiego.